

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

—Είμαι η πριγκίπισσα Γκονζάγκα, απάντησε η μητέρα της Αύγη, κατακινώντας την άδηλα της.

—'Ο πρόεδρος έκανε τρεις-τέσσερες βαθύτατες ύποκλισεις και ώρμησε προς τόν αντίθάλωμο.

—Πολυθρόνες, ήλιθιοι! φώναξε στους κλητήρες. Βλέπω ότι σύντομα θα βρεθώ στην ανάγκη νά σας διώξω δλους...

—'Επειτ' από μιά στιγμή, οι τρομοκρατημένοι κλητήρες έφερναν καμιά δεκαριά πολυθρόνες.

—Δέν είνε ανάγκη, κύριε πρόεδρε! Είπε η πριγκίπισσα, ή ή ποιά έμεινε όρθια. 'Ηρθάμε ή κόρη μου κι' έγώ...

—'Α! την διάκοψε ό κ. ντε Σεγκρέ, ύποκλιόμενος. Δέν ήξε ρα πώς ό κ. πριγκίψη Γκονζάγκας έχει κορη.

—Είνε ή κόρη του Νεβέρ! είπε ή πριγκίπισσα.

—'Ο πρόεδρος άνοιξε τά μάτια του διάπλατα.

—'Ερχόμαστε, εξακολουθήσε ή πριγκίπισσα, νά φέρομε στή δικαιοσύνη πληροφορίες...

—'Επιτρέψατέ μου νά σας πώ, ωραία κυρία, ότι μάντζα πώς φέρντε καινούργιες άποδείξεις γιά την ένοχη αύτου του ά-θλήου...

—Κύριε! φώναξαν συγχρόνως ή πριγκίπισσα κι' ή Αύγη.

—'Περιτόν! Περιτόν! εξακολούθησε ό κ. ντε Σεγκρέ. Τά πράγμα τελείωσε πειά... 'Ο δυστυχισμένος δέν θα δολοφονήση πειά κανένα...

—Δέν ελάθατε λοιπόν καμιά διαταγή άπ' την Αύτου 'Υψη-λότητα τόν 'Αντιβασιλέα; ρώτησε ή πριγκίπισσα με φωνή τρε-μμένη.

—'Η Αύγη, έτοιμη νά λιποθυμήση, αναγκάστηκε νά στηριχτή στή μητέρα της.

—Δέν έλαθα άπολύτως τίποτε, κυρία πριγκίπισσα, απάντη-σε ό πρόεδρος. Δέν ήταν άλλωστε ανάγκη... 'Η δική τελείωσε καί τελείωσε πολύ καλά. Είνε μιά ώρα τώρα πού έξεδόθη ή άπόφασις...

—Καί δέν λάθατε τίποτε από τόν αντιβασιλέα; ξαναρώτησε ή πριγκίπισσα, της οποίας τά χαρακτηριστικά είχαν άλλοιωθη.

—'Ενοιαθε την Αύγη νά τρέμη σύγκορη στο πλεύρο της.

—Μά τί θέλατε περισσότερο; ρώτησε ό κ. ντε Σεγκρέ. Νά τόν καταδικάσομε εις τόν διά πυρός θάνατον; 'Οχι... Αύτό δέν μπορούσε νά γίνη, γιατί δέν άρέσουν στήν Α. Β. Υ. τόν άν-τιβασιλέα αύτου του είδους ή έκτέλεσις.

—Καταδικάστηκε λοιπόν εις θά-νατον; τραύισε ή Αύγη.

—Σέ τί άλλο θέλατε νά καταδι-καστή, γοητευτικό μου παιδί; ρώ-τησε ό πρόεδρος. Μήπως θέλατε νά τόν βάλουμε νηστεία, χωρίς ψωμί και νερό;

—'Η Αύγη σωριάστηκε σε μιά πο-λυθρόνα αναίσθητη.

—Τό γιστρό! Τό γιστρό της φυλακή! φώναξε ό κ. ντε Σεγκρέ στους κλητήρες πού περιμεναν άπ' έξω.

Αυό γιστροί έφτασαν άμέσως, οι όποιοι άρχισαν νά περιποιούνται την Αύγη και νά της δίνουν ν' άνα-πνεύση άλλατα.

—Όταν ή νέα συνήλθε, ό κ. ντε Σε-γκρέ ρώτησε ξαφνισαμένος την πριγκίπισσα:

—Τί έχει λοιπόν αύτός ό ώραίος άγγελος; 'Α! κυρία πριγκίπισσα, τά νέα κορίτσια δέν εύχαριστούνται ν' άκούνε τέτοια πράγματα. Καί τώρα, επιτρέψατέ μου, ν' άποσυρ-θώ, γιατί με περιμένουν. Αυτομια πολύ, πού δέν μπόρεσα νά σας έξυ-πηρητήσω. Ευάρεστηθήτε, σας πα-ρακαλώ, νά πήθε στόν κ. Γκονζά-

γκα, ότι όλα τελείωσαν κατ' εύχην. 'Η άπόφασις τού δικαστη-ρίου είνε άνέκκλητη... και άπόψε θα γίνη ή έκτέλεσις... 'Ωραία κυρία, σας φιλώ τά χέρια και σας ύποβάλλω τά σέθη μου από τά βήθη της καρδιάς μου. Δισθεσιώστε τόν κ. Γκονζάγκα ότι, σε κάθε περίπτωση, μπορεί νά βασιζέτε στήν άφοσίωσί μου και τó ζήλο μου...

Χαίρέτھے κάνοντας τρεις-τέσσερες ύποκλίσεις και διευθύ-νηκε προς την πόρτα. Καθώς κατέβαινε τή σκάλα, έλεγε μέσα τού:

—Καί τώρα, με την ύποστήριξι τού Γκονζάγκα και της συζύ-γου του, δέν θα εύσκολευτώ νά γίνω πρόεδρος τού αναθεωρη-τικού Δικαστηρίου!

—'Η πριγκίπισσα είχε άπομείνει στή θέσι της, με τά βλέμα-τά της καρφωμένα προς την πόρτα, από την οποία είχε έξαφα-νιστή ό πρόεδρος κ. ντε Σεγκρέ. "Όσο γιά την Αύγη, άν τη βλέπατε, θα νομίζατε πώς ό κεραυνός την είχε χτυπήσει. Καθό-ταν στήν πολυθρόνα της, με τó κορμί της ίσιο κι' άσάλευτο, με τά μάτια της χωρίς βλέμμα. Δέν ύπήρχε κανείς γύρω τους. 'Η μητέρα κι' ή κόρη δέν συλλογιζόντουσαν πειά ούτε νά μιλήσουν. Είχαν μεταβληθή κυριολεκτικώς σ' αγάλματα...

—'Εξαφνα, ή Αύγη άπλωσε τó χέρι της προς την πόρτα, από την οποία ό πρόεδρος είχε βγή έξω.

—Νά τον! φώναξε με φωνή, πού δέν φαινόταν ν' άνήκη σε ζωντανό πλάσμα. "Ερχεται... 'Αναγνωρίζω τó βήμα του..."

—'Η πριγκίπισσα άφογκράστηκε, με δέν άκουσε τίποτε. Κύτ-ταξε άναίσθητη την κόρη της, ή οποία έναείπε:

—"Ερχεται, τó νοιώθω! "Ω! πόσο θα ήθελα νά πεθάνω πριν άπ' αύτον!..."

Μερικές στιγμές πέρασαν κι' έπειτα ή πόρτα άνοιξε έξαφνα. Μερικοί στρατιώτες πήκαν μέσα. 'Ο ίππότης 'Ερρίκος ντε Λα-γκαρντιέρ ήταν άνάμεσα τους με τó κεφάλι ξεσέκαστο, με τά χέρια δεμένα μπροστά. Σε μερικόν βηματόν άπόστασι άπ' αύ-τόν, πήγαινε ένας δομινικανός ιερέυς, κρατώντας ένα σταυρό.

Δάκρυα κύλησαν από μάτια της πριγκίπισσης, μπροστά στο γέαμα αύτό. 'Η Αύγη είχε τά μάτια στεγνά κι' ούτε κουνήθηκε καθόλου. 'Ο Λαγκαρντιέρ στάθηκε στο κατάφι της πόρτας, κα-θώς ειδη τις δυό γυναίκες. Χαμογέλασε μελαγχολικά και κού-νησε τó κεφάλι του γιά νά χαρητήση.

—Τότε ό Λαγκαρντιέρ γύρισε προς τόν άξιωματικό, πού τόν συ-νώδεσε καί τού είπε:

—'Επιτρέψατέ μου, κύριε, νά πώ μιά λέξι μόνο στις δυό κυρίες.

—'Η διαταγής μας είνε άσπληρες, απάντησε εκείνος.

—Είμαι ή πριγκίπισσα Γκονζά-γκα, κύριε, φώναξε ή φτωχή μητέ-ρα, όρμώντας προς τόν άξιωματικό. Είμαι έξαδέλφη τού αντιβασιλέως. Μή μου τó αρνεήσθε αύτό!...

—'Ο άξιωματικός την κύτταξε με κατάπληξι.

—'Επειτα γύρισε προς τόν κατάδι-κο και τού είπε:

—Δέν μπορώ ν' άρνηθώ τίποτε σ' έναν άνθρωπο, πού πρόκειται νά πε-θάνη. Κάμετε μόνο γρήγορα...

—'Υποκλίθηκε μπροστά στήν πρι-γκίπισσα και πέρασε στή γειτονική σάλλα, άκολουθούμενος από τούς στρατιώτες και τó δομινικανό μο-ναχό.

—'Ο Λαγκαρντιέρ προχώρησε άργά προς την Αύγη.

VII

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ

—'Η κόρη τού Νεβέρ σηκώθηκε ό-λόρθη γιά νά δεχτή τόν άγαπημένο

Οι δύο γιστροί άρχισαν νά περιποιούνται την Αύγη...

της. Φίλησε τὰ δεμένα χέρια του κι' έπειτα τὸ ἔπεισε τὸ μέτωπό της, ποὺ ἦταν γλωμῶ, σὰν ἀπὸ μάρμαρο.

Ὁ Λαγκαρντέρ ἀκούμησε τὰ χεῖλη του σ' αὐτὸ τὸ μέτωπο, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι. Τὰ ἔδραμα τέλος πλημμύρισαν τὰ μάτια τῆς Αὐγῆς, ὅταν τὰ βλέμματά της έπεσαν στὴ μητέρα της, ποὺ ἔκλαιγε παράμερα.

—Έρρικέ! Έρρικέ! φώναξε. Ἔτσι λοιπὸν ἦταν γραφτὸ νὰ ξαναδοῦθε!

Ὁ Λαγκαρντέρ τὴν ἐκτύπησε σὰν νάθελε νὰ συγκεντρώσῃ σ' αὐτὰ τὰ ὕστατα βλέμματα ὅλη τὴν ἀγάπη, ὅλη τὴν ἀπέραντη στοργή, ποὺ ἀποτελοῦσε τὴ ζωὴ του ὁλόκληρη τόσα χρόνια τώρα.

—Δὲν σὲ εἶδα ποτὲ τόσo ὄμοια, Αὐγῆ, ψιθύρισε, καὶ ποτὲ ἡ σωνὴ σου δὲν ἔφτασε τόσο γλυκεῖα ὡς τὰ βῆθη τῆς καρδιάς μου. Σ' εὐχαριστῶ ποὺ ἤρθες! Ἡ ὄρεσ τῆς φυλακισιάς μου δὲν ἦταν καὶ τόσο μακρῆς... Τὶς γέμιες ἐσὺ ὅλες κι' ἡ προσήληξ μου ἀνάμνησις σου ἀγρυπνοῦσε κοντά μου. Εὐχαριστῶ, κυρία—ἐπρόθεσε, ἀπευθυνόμενος στὴν πριγκήπισσα—ἐσὺς πρὸ πάντων εὐχαριστῶ!... Θὰ μπορούσατε νὰ μοῦ ἀρνηθῆτε αὐτὴ τὴν τελευταία χαρά...

—Νὸ σὸ ἀρνηθῶ!... φώναξε ἡ Αὐγῆ ἀσυγκράτητα.

Τὸ βλέμμα τοῦ καταδίκου πήγε ἀπὸ τὸ περῆσαν πρόσωπο

τῆς κόρης σὸ σκυφτὸ μέτωπο τῆς πριγκήπισσας. Καὶ μάντεψε...

—Αὐτὸ ποὺ εἶπες, Αὐγῆ, δὲν εἶνε οὐστὸς... Νὰ ἡ πρώτη μου φιλή, ποὺ τὸ στόμα καὶ ἡ καρδιά μου ἀπευθύνουν ἐναντίον σου. Διάταξες, τὸ βλέπω αὐτὸ, καὶ ἡ μητέρα σου ὑπακούοντας, ἤρθε ἐδῶ. Μὴ μοῦ ἀπαντᾷς, Αὐγῆ... Ἡ ὥρα περνᾷ καὶ δὲν θὰ σοῦ δώσω πειὰ πολλὰ μαθηματά. Ἀγάπα τὴ μητέρα σου... Ὑπάκουσε τὴ μητέρα σου... Σήμερα, ἔχεις τὴ δικαιολογία τῆς ἀπελιπίσας... μὰ αἴριο...

—Αἴριο, Έρρικέ, πρόφερε ἀποφασιστικὰ ἡ νέα, θὰ εἶμαι νεκρῆ, ἂν πεθάνεις...

Ὁ Λαγκαρντέρ τραθῆκε τὴν ἕνα βῆμα κι' ἡ φυσιογνωμία του πήρε μιὰ ἔκφρασι ἀσπῆρης.

—Ἐχε μιὰ παρηγορία, σχεδὸν μιὰ χαρά, εἶπε. Κι' ἡ χαρὰ μου ἦταν ὅτι, ἀφήνοντας αὐτὸ τὸν κόσμο, θὰ μπορούσα νὰ πῶ: «Ἀφῆνω πίσω μου τὸ ἔργο μου κι' ἐκεῖ ψηλά, τὸ χεῖρι τοῦ Νεβέρ θ' ἀπλώθῃ πρὸς ἐμένα, γιατί θὰ βλέπῃ τὴν κόρη του καὶ τὴ γυναῖκα του εὐτυχοισμένες χάρις σὲ μένα...»

—Εὐτυχισμένη! ἔσανεῖπε ἡ Αὐγῆ. Εὐτυχισμένη, χωρὶς ἔσένα;

Καὶ γέλασε μὲ τὴν ἀπέραντη πικρία.

—Μὰ ξεγελιόμου, ἐξακολούθησε ὁ Λαγκαρντέρ. Αὐτὴ τὴν παρηγορία δὲν τὴν ἔχω πειὰ... Αὐτὴ τὴν χαρὰ μοῦ τὴ ξεριζώσες ἐσὺ, Αὐγῆ, μὲ τὴ στάσι σου πρὸς τὴ μητέρα σου! Ἐργαστήκα εἰκοσι χρόνια γιὰ νὰ δῶ τὸ ἔργο μου τὴν τελευταία ὥρα συντριμμένο. Αὐτὴ ἡ συνάντησις βάστηξε ἀρκετά. Χαίρε, δεσποινίς νὸ Νεβέρ.

Ἡ πριγκήπισσα, ἡ ὅποια εἶχε πλησιάζει ἐνω-μεταδὸ ἀδούρουα, φίλησε ἐκείνη τὴ στιγμή τὰ χέρια τοῦ καταδίκου, ὅπως εἶχε κάνει προηγουμένως ἡ Αὐγῆ.

—Ἐσεῖς! ψιθύρισε. Ἐσεῖς μὲ ὑπερασπίζετε!

Τὴν ἴδια στιγμή, δέχτηκε τὴν Αὐγῆ στὴν ἀγκαλιά της λιπόθυμη.

—Ὡ! μὴ τὴ συντριβετε! εἶπε σὸ Λαγκαρντέρ.

Φταῖω ἐγὼ, ἡ χῆλαια μου, ἡ περῆφάνεια μου!...

—Μητέρα μου! Μητέρα μου! φώναξε ἡ Αὐγῆ.

Μοῦ σπαράξετε τὴν καρδιά.

Σωριάστηκαν κι' ὁ δὺὸ σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα. Ὁ Λαγκαρντέρ ἔμενε ὀρθος μπροστὰ τούς.

—Ἡ μητέρα σου ἀπατάται, Αὐγῆ, εἶπε. Ἀπατάσθε, κυρία! Ἡ περῆφάνεια σας κι' ἡ χῆλαια σας ἦταν ἡ ἀγάπη σας... Εἶστε ἡ χῆρα τοῦ Νεβέρ... Ποῖος λοιπὸν τὸ λησιόσημος μιὰ στιγμή, ἂν ἔχω ἐγὼ; Ὑπάρχει ἕνας ἔνοχος, δὲν ὑπάρχει παρὰ ἕνας ἔνοχος, ἐγὼ!

Τὸ εὐγενικὸ πρόσωπο τοῦ ἐξεφράζε μιὰ ποιημένη καὶ σοβαρὴ συγκίνησι.

—Ἀκούστε αὐτὸ, Αὐγῆ, εἶπε. Τὸ ἔγκλημά μου δὲν βάστηξε, παρὰ μιὰ στιγμή κι' εἶχε γιὰ δικαιολογία τὸ τρελλῶ, τὸ φωτεινὸ κα' χιλίες φορές ἀγαπημένο δνερτο, νὰ σὲ κάνω γυναῖκα μου, αὐτὸ τὸ δνερτο ποὺ μοῦ ἄνοιγε τὶς πύλες τοῦ παραδείσου. Μὰ τὸ ἔγκλημά μου ὑπῆρξε μεγάλο, ἀρκετά μεγάλο, γιὰ νὰ σθῆση τὴν ἀφοσίωσί μου εἰκοσι χρόνων: Μιὰ στιγμή, μιὰ μόνο στιγμή, θέλησα ν' ἀποσταθῶ τὴν κόρη ἀπὸ τὴ μητέρα της.

Ἡ πριγκήπισσα χαμῆλωσε τὰ μάτια της. Ἡ Αὐγῆ ἔκρυψε τὸ κεφάλι της ἕσα στὰ χέρια της.

—Ὁ θεὸς μὲ τιμώρησε! φώναξε ὁ Λαγκαρντέρ. Ὁ θεὸς εἶνε δίκαιος καὶ θὰ πεθάνω!

—Μὰ δὲν ὑπάρχει κανένας τρόπος σωτηρίας; ὡστόσο ἡ πριγκήπισσα, ἡ ὅποια ἔνοιωσε τὴν κόρη της νὰ κλονίζεται στὴν ἀγκαλιά της.

—Νὰ πεθάνω, ἐξακολούθησε ὁ Λαγκαρντέρ, νὰ πεθάνω τὴ στιγμή ποὺ ἡ ζωὴ μου, ἡ ὅποια δοκιμάστηκε τόσα χρόνια, θ'

ἀνῆξε σὰν λουλοῦδι... Ἔκανα ἄσχημα καὶ γι' αὐτὸ ἡ τιμωρία εἶνε σκληρῆ... Ὁ θεὸς ἐξοργίζεται ἐναντίον ἐκείνων, ποὺ ἀμαυρῶνουν μιὰ καλὴ πράξι μὲ μιὰ μαρτυρία. Τὶ δικαιοῦμα εἶνα νὰ δυσπιστῶ σὲ σῆς, κυρία; Ἐπρετε νὰ σῆς φέρω τὴν κόρη σας χαροῦμένη καὶ γελαστή, ἀπὸ τὴ μεγάλῃ πόρτα τοῦ μεγάρου σας... Ἐπρετε νὰ σῆς ἀφήσω νὰ τὴ φιλήσετε μὲ ὅλη σας τὴν ἀνεοῦ... Ἐπειτα ἐκείνη θὰ σῆς ἔλεγε: «Μ' ἀγαπάει... Τὸν ἀγαπῶ!...» Κι' ἐγὼ θὰ ἔπειθα τὰ γονάτια σας, παρακαλῶντας σας νὰ μῆς εὐλογοῦθε καὶ τὸς δῶ.

Καὶ γονάτιες ἀργά. Ἡ Αὐγῆ ἔκανε τὸ ἴδιο...

—Καὶ σῆς θὰ μῆς εὐλογοῦσατε, κυρία... Δὲν εἶν' ἔτσι; εἶπε τελειώνοντας ὁ Λαγκαρντέρ.

Ἡ πριγκήπισσα δίσταξε. ὄχι νὰ τούς εὐλογοῦη, μα ν' ἀπαντήσῃ.

—Θὰ τὸ κάνετε, μητέρα μου, εἶπε σιγὰ ἡ Αὐγῆ, ὅπως θὰ τὸ κάνετε τώρα σ' αὐτὴ τὴν ὥρα τῆς ἀγωνίας.

Ἐσκυψαν τὸ κεφάλι τους κι' ὦ διὸ.

Ἡ πριγκήπισσα, μὲ τὰ μάτια ὀφθαλμῶνα πρὸς τὸν οὐρανὸ, μὲ τὰ μάγουλα πλημμυρισμένα δάκρυα, φώναξε:

—Κύριε, θεέ μου, κάνε ἕνα θαῦμα.

Ἐπειτα, ἀγκαλιάζοντας κι' ἐνώνοντας τὰ κεφάλια τους, τὸς φίλησε σὸ μέτωπο, λέγοντας:

—Παιδιά μου! Παιδιά μου!

Ἡ Αὐγῆ σηκώθηκε, γιὰ νὰ रिχτῇ στὴν ἀγκαλιά τῆς μητέρας της.

—Εἴμαστε ἀρραθνωσασμένοι διὸ φορές, εἶπε ὁ Λαγκαρντέρ.

Εὐχαριστῶ, κυρία. Εὐχαριστῶ, μητέρα μου. Δὲν πίστευα ὅτι θὰ μπορούσα κανεὶς νὰ χύσῃ δάκρυα χαρᾶς! Καὶ τώρα — ἐξακολούθησε, ἐνῶ τὸ πρόσωπό του ἄλλαξε ἔξαφνα ἔκφρασι—

πρέπει νὰ χωριστοῦμε, Αὐγῆ.

Ἡ Αὐγῆ ἔγινε γλωμῶ σὰν πεθαμένη. Ἐχε ξεχάσει σχεδὸν τὰ πάντα.

—Δὲν θὰ χωριστοῦμε γιὰ πάντα, ἐπρόθεσε, χαμογελῶντας. Μὰ πρέπει ν' ἀπομακρυνθῆς, Αὐγῆ. Θέλω νὰ μιλήσω στὴ μητέρα σου.

Ἡ Αὐγῆ ἔφερε τὰ χέρια τοῦ Έρρικου στὴν καρδιά της κι' ἀποτραβήχτηκε κοντὰ σ' ἕνα παρῶρο.

—Κυρία, εἶπε ὁ κατάδικος στὴν πριγκήπισσα, ὅταν ἡ Αὐγῆ ἀπομακρύνθηκε γιὰ νὰ τούς ἀφήσῃ μόνους, σὲ κάθε στιγμή ἡ πόρτα αὐτὴ μπορεῖ ν' ἀνοίξῃ γιὰ νὰ μὲ πάρουν κι' ἔχω πολλὰ πράγματα νὰ σῆς πῶ ἀκόμα. Σῆς θεωρῶ εὐκρινῆ: Μὲ συγχωρεῖσατε, μὰ θὰ συγκατατεθεῖτε νὰ εἰσακούσετε τὴν παράκλησι ἑνὸς ἐτοιμοθανάτου;

—Εἶτε ζῆστε, εἶτε ὄχι, κύριε, ἀπάντησε ἡ πριγκήπισσα, καὶ θὰ ζῆσατε, ἂν μπορῶ νὰ ἐξαγοράσω τὴ ζωὴ σας μὲ τὴν τελευταία σταγόνα τοῦ αἵματός μου, σὰς ὀρκίζομαι στὴν τιμὴ μου ὅτι δὲν θὰ σῆς ἀρνηθῶ τίποτε. Δὲν ὑπάρχει κανένας πράγμα στὸν κόσμο, ποὺ νὰ μπορῶ νὰ σῆς τὸ ἀρνηθῶ... Δὲν ὑπάρχει τίποτε...!

—Ἀκούστε μου λοιπὸν, κυρία, καὶ ὁ θεὸς ἔς σῆς ἀπαξιῶμεν μὲ τὴν ἀγάπῃ τοῦ παιδιοῦ σας. Εἶμαι καταδικασμένος εἰς θάνατον, τὸ ξέρω, ἂν καὶ δὲν μοῦ δῶσασαν ἀκόμα τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασι. Ἡ παντοδύναμις αὐτῆς ἀποφάσεως τῶν ἐκτάκτων δικαστηρίων εἶνε ἀνεκκλήτες. Μονάχα μιὰ φορὰ ἀνεκλήθῃ μιὰ τέτοια ἀπόφασις, πρὸ ὀλίγων χρόνων, ὅταν εἶχε καταδικαστῇ ὁ κόμης ντὲ Μπασσού, γιὰ τὴ δηλητηρίασι τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Ἑσπῆς. Τότε ὁ Ἰταλὸς Γκριμάλτι, ποὺ ἦταν οὐλακισμένος γιὰ ἄλλα ἔγκληματα, ἔγραψε σὸ Λουδοβίκο 14ο πῶς αὐτὸς ἦταν ὁ ἔνοχος. Ἔτσι ὁ κόμης ντὲ Μπασσού γλύτωσε τὴν τελευταία στιγμή. Μὰ δὲν ὑπάρχει τώρα καμιά ἐλπίδα νὰ κάνῃ ὁ δολοφόνος τοῦ Νεβέρ μιὰ τέτοια διωλογία κι' ἐξ ἄλλου δὲν εἶνε αὐτὸ τὸ ζήτημα, γιὰ τὸ ὅποιο ἤθελα νὰ σῆς μιλήσω...

—Κι' ὅμως, ἂν μείνει καμιά ἐλπίδα, εἶπε ἡ πριγκήπισσα, θὰ μοιροῦσασαι...

—Δὲν μείνει καμιά ἐλπίδα. Ἡ ὥρα εἶνε τρεῖς μετὰ τὰ μεσημέρι. Ἡ νύχτα ἔπεισε σὶς ἔσθῶ... Κατὰ τὸ σούρουπο θάρρῃν νὰ μὲ πάρουν ἀπὸ δῶ, γιὰ νὰ μὲ δληθῆσων στὴ Βασιλίη. Στὶς ὄχτῃ θὰ βρισκῶμαι στὸν τόπο τῶν ἐκτελέσεων.

—Σῆς καταλαβαῖνω! εἰσῆσε ἡ πριγκήπισσα. Θὰ μοιροῦσασαι μὲ φίλους μας νὰ σῆς ἀρπάξουμε σὸ δρόμο ἀπὸ τὸς φυλακῆς σας.

Ὁ Λαγκαρντέρ κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ, χαμογελῶντας θλιβερά, ἀπάντησε:

—Ὄχι, κυρία, δὲν μὲ καταλαβαῖνετε καθόλου. Θὰ σῆς ἐξηγηθῶ καθαρά, γιὰτὶ δὲν ἐλπίζω νὰ μὲ μαντέψετε. Μεταῦ τοῦ Σατελέ, ἀπ' ὅπου θὰ ἐκινήσω καὶ τῆς Βασιλίης, ὅπου θὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις μου, ὑπάρχει τὸ κοιμητῆριο τοῦ Σαιν-Μαγκλουάρ, ὅπου καὶ θὰ κάνουμε ἕνα σταθμῶ.

Ὁ δέλιωτικὸς ὀπλοκῆξ μπροστὰ στὴν πριγκήπισσα...